

[Poul Møller.]

tionsperioden er stilnet, den blæst er tilsyneladende drevet over. Men der er tegn i sol og måne på, at vi er ved at glide over i den modsatte, men ikke mindre farlige bevægelse, hvor depression og måske deflation melder sig med nye bekymringer. Det er som følge af denne udvikling, vi fra oppositionens side har anset det for nødvendigt at tage de foranstaltninger, der blev vedtaget i fjor, op til fornyet gennemgang og overvejelse. Selv tvangslånets tilhængere giver os ret i, at det ikke i sig selv kan løse de vanskeligheder, vi nu skal løse, og alle er enige om, at såfremt situationen i fjor havde været som i år, havde ingen nogen sinde fostret tanken om et tvangslån. I denne situation ønskede vi det ophævet for på denne måde at give et bidrag til øget investering, produktion og beskæftigelse ved at frigive risikovillig kapital. Vi blev afvist, ikke længere med valutaforholdene som begrundelse, men med henvisning til obligationsrenten. Med den stigning, der har fundet sted i bankernes kassebeholdninger, i deres indskud i nationalbanken og i seddelomløbet, er der ingen som helst grund til at befrygte, at staten ved salg af obligationer i det frie marked skulle ødelægge den forbedring af obligationskurserne, der har fundet sted. Dette fremgår allerede deraf, at nationalbanken i månederne januar-april i år har solgt for 156 mill. kr. obligationer, et beløb, der svarer til tre fjerdedele af det beløb, som man inddrager ved tvangslånet i hele det finansår, vi nu er i.

Oppositionens forslag var derfor økonomisk forsvarligt og rimeligt begrundet. I det omfang regeringen afviser vedletelse af borgernes byrder at stimulere den økonomiske aktivitet, i samme omfang vil den stå over for ved offentlige arbejder at måtte besvære arbejdsløsheden. Skal vi igennem en konjunkturedgang, gælder det efter vort skøn om så kraftigt som muligt at bekæmpe den ved privat og produktiv aktivitet. Offentlig foretagsomhed kan kun finansieres ved øgede skattebyrder eller nye tvangslån, hvilket igen vil medføre nye fald i den produktive og eksportfremmende beskæftigelse.

Selv om konjunkturfaldet skulle blive af kort varighed, er der en stigende frygt for, at vi på et vigtigt område for beskæftigelsen

inden længe kan befinde os i alvorlige vanskeligheder, vanskeligheder, der alene kan tilskrives regeringens manglende initiativ og manglende enighed om den politik, der skal føres. Jeg tænker på byggeriet.

I sin åbningstale udtalte den højtærede statsminister den 1. oktober 1957, at regeringen i denne samling ville fremsætte forslag til revision af byggestøtte- og husleje-lovgivningen. Det er ikke sket, og vi nærmer os med hast det tidspunkt, hvor byggestøtteloven udløber. Byggeriets folk må derfor nu standse projekteringer af arbejder, for hvilke der ikke kan gives bevillinger i år. Ingen kender de fremtidige vilkår for byggeriet; under sådanne forhold ofres der ikke penge på kostbare projekter. Boligministeriets embedsmænd får intet at forberede til igangsættelse, når den gældende lov udløber. Et hul i projekteringer og forarbejder kan medføre, eller kan næsten ikke undgå at medføre, en byggekrise i 1959, som vil ramme byggefagene føleligt, og som naturligvis i lige måde vil blive til ulempe for de boligsøgende. Dette er så meget mere beklageligt, som en sådan byggekrise vil være højst ubelejlig i en tid, hvor vi nærmer os det tidspunkt, da de store årgange af unge søger beskæftigelse og senere boliger. Jeg kan ikke se rettere, end at regeringen har påtaget sig et tungt ansvar som følge af sin sendrægtighed på dette område.

Fra konservativ side har vi tidligere givet udtryk for, at vi vil være med til at revidere boligstøtteloven ved oprettelse af et tredjeprioritetsinstitut, hvis obligationer, eventuelt mod statsgaranti i en overgangstid, sælges i det frie marked. Lån, der opnås i et sådant låneinstitut, må afløse de nuværende statslån, som jo forrentes i forvejen med markedrenten. Overflytningen fra offentlig til privat finansiering skulle ikke i sig selv betyde nogen husleje-forhøjelse. I det omfang der er behov derfor, vil vi være villige til at yde huslejetilskud svarende til det nuværende driftstilskud til dækning af de dårligst stilledes behov. En reform efter disse retningslinjer vil lette statens finansieringsbehov ganske væsentligt, og det vil derfor efter vort skøn være det rette tidspunkt til samtidig at gennemføre en skatte-reform. I denne forbindelse ønsker vi en reform, der for det første kommer progressionen til livs så langt som vel muligt, som